



[www.mevzuattakip.com.tr](http://www.mevzuattakip.com.tr)

# Üniversiteli İşçilere Kadro Neden Verilmeli? Peki, Sadece Üniversiteli İşçilere Mi?

Kamu kurumlarında istihdam meselesi, gerek statüler, gerekse işe alma rejimleri, ve gerekse de kurum içerisindeki kariyer ve liyakat uygulamaları nedeniyle sürekli gündemde olan ve çözüm bekleyen en önemli meselelerden bir tanesidir.

## ÜNİVERSİTELİ İŞÇİLERE KADRO NEDEN VERİLMELİ? PEKİ, SADECE ÜNİVERSİTELİ İŞÇİLERE Mİ?

*Halil MEMİŞ*

*İçişleri Bakanlığı Başkontrolörü*

*MİARGEM Başkanı*

Kamu kurumlarında istihdam meselesi, gerek statüler, gerekse işe alma rejimleri, ve gerekse de kurum içerisindeki kariyer ve liyakat uygulamaları nedeniyle sürekli gündemde olan ve çözüm bekleyen en önemli meselelerden bir tanesidir.

Özellikle son yıllarda vuku bulan bazı uygulamalar, ne yazık ki meseleyi bazı kesimler açısından haksızlık düzeyine getirmiştir.

Bu haksızlığa uğrayan kesimlerin başında gelen kesim, kamu kurumlarında daimi (sürekli) işçi pozisyonunda çalışan personeldir.

Bahsi geçen kesimin neden haksızlığa uğradığını tespit edebilmek için, bazı Kanunlara ve KHK'lere bakmak gerekmektedir.

Bunlar:

- **Birinci Düzenleme:** 04.04.2007 tarihinde kabul edilen 5620 sayılı Kamuda Geçici İş Pozisyonlarında Çalışanların Sürekli İşçi Kadrolarına veya Sözleşmeli Personel Statüsüne Geçirilmeleri, Geçici İşçi Çalıştırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun.

- **İkinci Düzenleme:** 02.06.2011 tarihinde kabul edilen 632 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü Maddesinin (B) Fıkrası İle 4924 Sayılı Kanun Uyarınca Sözleşmeli Personel Pozisyonlarında Çalışanların Memur Kadrolarına Atanması Amacıyla Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname.

- **Üçüncü Düzenleme:** 12.07.2013 tarihinde kabul edilen 6495 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun.

Bu düzenlemelerin temel özelliği, 5620 sayılı Kanun ile başlayan işçilere bazı haklar verilmesi işlemlerinin, devam eden süreç içerisinde memurluğa geçme ile sonuçlanmasıdır. Diğer bir ifade ile, üç düzenlemenin aynı yol haritasının konaklama istasyonları olmasıdır.

### **Bu istasyonların birincisinde, yani 5620 sayılı Kanun ile;**

a) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idareler ve (IV) sayılı cetvelde yer alan sosyal güvenlik kurumları ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlar, kanunlarla kurulan fonlar ve kefalet sandıkları, özel kanunlarla kurulan kuruluş ve teşekküller ile hizmetlerini genel bütçenin transfer tertiplerinden yardım alarak yürüten kamu kurum ve kuruluşlarında,

b) Kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıkları (iştirakler hariç), 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun çerçevesinde özelleştirme kapsamında veya programında bulunanlardan sermayesinin % 50'sinden fazlası kamuya ait kuruluşlar ile 04/02/1924 tarihli ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu ile kurulmuş ve sermayesinin tamamı Hazineye ait kuruluşlarda,

c) İl özel idareleri, belediyeler, bunların kurdukları veya üye oldukları mahalli idare birlikleri ile müessese ve işletmelerinde (Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulmuş olan şirketler hariç) ve belediyelerin bağlı kuruluşlarında,

2006 yılı içerisinde usulüne uygun olarak vizesi yapılmış geçici iş pozisyonlarında toplam 6 ay veya daha fazla süreyle çalışmış olan geçici işçilerin,

**mevcut şartlara göre bir kısmının sözleşmeli personel statüsüne, bir kısmının da sürekli işçi kadrolarına geçirilmesi hususu düzenlenmiştir.**

Bunun sonucu olarak,

Yukarıda (a) da belirtilen idarelerde fabrika, şantiye, atölye, çiftlik, arazi gibi işçi istihdamının zorunlu olduğu yerlerde işçiler eliyle gördürülmesi gereken işlerde fiilen çalışanlar sürekli işçi kadrolarına, bunların dışında kalan geçici işçiler ise istekleri halinde 14/07/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası hükümleri uyarınca sözleşmeli personel pozisyonlarına,

(b) de belirtilen kurum ve kuruluşlarda çalıştırılanlar sürekli işçi kadrolarına,

(c) de belirtilen kurum ve kuruluşlarda çalıştırılanlardan, 03/07/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen görevlerde çalışmakta olup, bu görevlere ilişkin olarak norm kadro çerçevesinde ihdas edilmiş kadro unvanlarına atanabilmek için gerekli olan şartları taşıyanlar istekleri halinde aynı fıkra hükümlerine uygun olarak sözleşmeli personel statüsüne, norm kadro çerçevesinde ihdas edilmiş kadro unvanlarına atanabilmek için gerekli olan şartları taşımayanlar ile durumuna uygun boş kadro olmayanlar sürekli işçi kadrolarına, geçirilmişlerdir.

Bu Kanun ile özellikle, teknik nitelikte olan geçici işçilerin külliyetli bir kısmı lise, ön lisans ve lisans mezunu olup olmadıklarına bakılmaksızın, mezuniyetleri sözleşmeli çalışmalarına imkan verenlerin (teknisyen, tekniker, mühendis, doktor vb) durumlarına uygun boş memur kadroları var ise bu kadrolar karşılığı sözleşmeli olmaları, aynı durumda olmasına rağmen kurumlarında durumlarına uygun boş kadro olmayanların ise sürekli işçi kadrolarına geçirilmeleri sağlanmıştır. Bunun yanında, düz lise mezunları ile sözleşmeli personel olarak istihdamları mümkün olmayan ön lisans ve lisans mezunlarının da sürekli işçi kadrolarına geçirilmeleri sağlanmıştır.

## **Yapılan İkinci Düzenleme olan 632 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile ise,**

Kamu kurum ve kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatı ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda, ayın veya haftanın bazı günleri ya da günün belirli saatleri gibi kısmi zamanlı çalışanlar ile yükseköğretim kurumlarının araştırma-geliştirme projelerinde proje süreleriyle sınırlı olarak çalışanlar hariç olmak üzere, 4 üncü maddenin (B) fıkrası ve 10/7/2003 tarihli ve 4924 sayılı Eleman Temininde Güçlük Çekilen Yerlerde Sözleşmeli Sağlık Personeli Çalıştırılması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun uyarınca vizelenmiş veya ihdas edilmiş sözleşmeli personel pozisyonlarında bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte çalışmakta olan ve 48 inci maddede belirtilen genel şartları taşıyanlardan otuz gün içinde yazılı olarak başvuranlar, pozisyonlarının vizeli olduğu teşkilat ve birimde, bulunduğu pozisyon unvanıyla aynı unvanlı 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye ekli cetvellerde yer alan memur kadrolarına, bulunduğu pozisyon unvanıyla aynı unvanlı memur kadrosu olmaması halinde, 190

sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli cetvellerde yer alan kadro unvanlarıyla sınırlı olmak ve sözleşmeli personel pozisyonlarına ilişkin vize cetvellerindeki nitelikler dikkate alınmak suretiyle Maliye Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığınca müştereken belirlenen memur kadrolarına atanmışlardır.

Bu düzenlemenin, 5620 sayılı düzenlemenin ardından ikinci istasyon olmasının altında yatan sebep, anılan Kanun ile sözleşmeli personel yapılanların da (mahalli idarelerdeki sözleşmeli personel hariç) bu KHK ile memur kadrolarına atanma hakkını elde etmelerini sağlamış olmasıdır.

### **Üçüncü Düzenleme olan 6495 sayılı Kanun ile de,**

Birçok Kanuna dayalı olarak çalıştırılan sözleşmeli personel,

Mahalli idarelerde çalışan sözleşmeli personel,

Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumunda çalışan sözleşmeli personel,

memur kadrolarına atanmıştır.

Yukarıdaki düzenlemelere baktığımızda, 5620 sayılı Kanunun diğer düzenlemelerle bir ilgisinin olmadığı, diğer iki düzenlemede sözleşmeli personelin memur kadrolarına atanmaları söz konusu iken, ilk düzenleme de geçici işçilerin sürekli işçi veya sözleşmeli personel yapılması sözkonusudur.

Bu açıdan bakıldığında, düzenlemeleri aynı sürecin istasyonları kabul etmemiz arasında bağlantı kurulamayabilir. İşte burada ortaya koyacağımız bağlantı, "**Üniversiteli İşçilere Kadro Neden Verilmeli?**" sorumuzun cevabını oluşturacaktır.

Bir söz vardır. "Gömleğin ilk düğmesi yanlış iliklenirse diğerleri de yanlış gider."

5620 sayılı Kanun, sonraki düzenlemeler nedeniyle bazı kesimler açısından haksızlığın ilk adımı olmuştur. Dolayısıyla, ilk düğme yanlış iliklenince, sonrakiler de yanlış devam etmiştir.

Yukarıda verdiğimiz hatırlatma niteliğindeki hükümlerden sonra şu kısa özet, sanırım her şeyi ifade edecektir.

Öncelikle, 5620 sayılı Kanun, bizzatihi kendisi bir haksızlığı doğurmuştur. O haksızlıkta şudur: Bu Kanun yürürlüğe girmeden önce normal prosedürlerle daimi (sürekli) işçi olanların karşısında 5620 sayılı Kanunla hiçbir sınava girmeden, sırf geçici işçi oldukları için bir kısım işçinin kadroya geçirilmesi, emek verip geçici işçi olmak yerine daimi işçi olmayı, hatta memur olmayı tercih edip, o dönemde geçerli olan Daimi İşçi Sınavlarında veya KPSS sınavlarında yüksek puanlar almasına rağmen işe giremeyenler yönünden haksızlık olmuştur.

Bu ilk haksız sonucun yanında, bu güne kadar gelen başka haksız sonuçlarda doğmuştur. 5620 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte geçici işçi pozisyonunda olanlardan, mahalli idareler dışındaki kurumlarda bulunup geçici işçilikten sözleşmeli personel statüsüne geçenler, 2011 yılında yapılan düzenleme ile memur kadrosuna geçirilmiştir. Yani, 2007 yılında aynı şartlara sahip olup, kurumlarının kadro durumları elverdiği için sözleşmeli personel statüsüne geçenler, bugün hala işçi kadrosunda bulunanların erişmek istediği noktadadır, yani memurdurlar. 2007 yılında 5620 sayılı Kanundan yararlanan, ancak mahalli idarelerde olduklarından sözleşmeli olanlar, 2011 yılında memur olma hakkından yararlanamamışlar, bunlarda 2013 yılında yapılan düzenleme ile memur kadrolarına atanmışlardır.

### **Özetleyecek olur isek;**

2007 yılında aynı statüde, yani geçici işçi pozisyonunda bulunup, gerek öğrenim durumları, gerekse kurumlarının kadro durumları nedeniyle sözleşmeli personel statüsünü alamayıp, sürekli işçi kadrolarında istihdam edilmeye devam edenler, bugün itibariyle haksızlığa uğramış, sözleşmeli statüye geçenler memur olmuşlardır.

### **ÜNİVERSİTELİ İŞÇİLERE KADRO NEDEN VERİLMELİ?**

Üniversiteli işçilere memur kadrosu verilmeli. Çünkü;

- 2007 tarihinde aynı konumda oldukları ve aynı düzeyde öğrenime sahip buldukları halde, mezun oldukları bölüm sözleşmeli olmalarına imkan sağlamadığı için, sürekli işçi kadrosuna atanmaları onların suçu olmadığı için,
- 2007 yılında aynı konumda oldukları ve aynı okulu bitirmiş oldukları halde, kurumlarında sözleşmeli atanabilecekleri kadro olmadığı için, sürekli işçi kadrolarına atanmaları onların suçu olmadığı için,
- Bugün itibariyle memur kadrosuna atananlarla, hala sürekli işçi kadrosunda olanların külliyetli bir kısmının memur gibi çalıştırıldıkları için,
- Kurumlarının söz konusu bu personelden vazgeçmelerinin mümkün olmadığı ve hizmette tecrübeye sahip oldukları için,
- Sırf Kanunların o anki düzenlemeler itibariyle sözleşmeli olmalarına imkan sağlamadığından hala işçi statüsünde çalışmaya devam ettikleri için,
- Yanlış iliklenen ilk düğmenin, en azından son düğme iliklenirken düzeltilmesinin haklarının teslim edilmesini sağlayacağı için,
- Aynı öğrenim düzeyinde olup sadece branşlarının farklılığı nedeniyle uğradıkları bir haksızlığın giderilmesi için,

- Bu Devlet için, bu Millet için daha şevkle çalışacak psikolojik ortamı yaratmak ve bu kesimin ailelerini ve kendilerini büyük bir baskıdan kurtarmak için,

- Nihayet iş barışını sağlamak için,

kamu kurumlarındaki üniversiteli sürekli işçi kadrosunda bulunan personele memur kadrosu verilmelidir.

## **PEKİ SADECE ÜNİVERSİTELİ İŞÇİLERE Mİ?**

Hayır...

Öncelikle, 2007 yılında geçici işçi statüsünde bulunan ve öğrenim durumları (bitirdikleri bölüm) sözleşmeli olmaya elverişli olduğu için sözleşmeli olan ve daha sonraki düzenlemelerle memur kadrosuna geçenlerin mevcudiyeti de dikkate alınarak, aynı tarihte Lise mezunu olup, mezun oldukları bölüm sözleşmeli personel statüsüne geçmelerine imkan vermeyen lise mezunu sürekli işçiler de memur kadrosuna geçirilmelidir...

## **PEKİ, YANLIŞ İLİKLENEN GÖMLEK DÜĞMESİNİ DOĞRU İLİKLEME ZAMANI VE YERİ NERESİDİR?**

Yanlış iliklenen gömlek düğmesinin zamanı, tam şimdidir. Yeri ise, gündemde olan Torba Kanun"dur.

Yoksa, kadro bekleyen işçiler, "Büyüklerimiz herkesi torbaya sığdırdılar, ama sadece bizi sığdıramadı." diyerek, kendilerini dışlanmış, negatif ayrımcılığa uğramış ve ötekileştirilmiş hissetmektedirler.

Haksızlığa uğratılan böyle bir kesimi, sanırsız kimse bu psikoloji içerisinde bırakmaz... Hele, bu Devleti yöneten ve sorumluluk sahibi olanların hiçbiri bırakmaz... Aksi, vicdani olarak verilemeyecek bir hesabın oluşmasını doğurur...

## **ÇAĞRIMIZ...**

Kamuda çalışan tüm sürekli (daimi) işçilere memur kadrosu hakkı verilmeli ve bu hak kamu kurumu niteliğinde olan kurumlardaki tüm işçiler ile, 5620 sayılı Kanunla sürekli işçilik kadrosu verilen ve bu hak ellerinden kanun gücüyle "kendi iradeleri dışında" alınan sulama birlikleri işçilerini ve KHGB'lerinde uzun yıllardır çalışan işçiler dahil tüm işçileri kapsamalıdır.

---

**Telefon:** +90 (312) 473 84 23

**E-Posta:** mts@mevzuattakip.com.tr

**Adres:** Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA